

120 ROCZNICA URODZIN PROFESORA MARIANA RACIBORSKIEGO

ON THE OCCASION OF 120th BIRTHDAY OF PROFESSOR MARIAN RACIBORSKI

16 września 1983 roku minęła 120 rocznica urodzin Mariana Raciborskiego, wybitnego botanika. Ogłosił on drukiem 164 rozprawy naukowe, z których szereg weszło na trwałe do literatury światowej. Był on twórcą polskiej paleobotaniki i założycielem Instytutu Botanicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie w 1912 roku. Jak pisze W. Szafer (1973) Raciborski był porywającym wykładowcą i sumiennym profesorem, który wykształcił wielu uczniów.

W związku z rocznicą 21 listopada 1983 roku odbyło się uroczyste posiedzenie Krakowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Botanicznego dla uczczenia zasług Profesora Mariana Raciborskiego. Na wstępie dr Alicja Piekietko-Zemanek przypomniała życiorys Raciborskiego. Następnie prof. dr Jan Kornaś wygłosił referat pt. „Marian Raciborski — pteridolog”, prof. dr Jadwiga Siemińska mówiła o Jego badaniach algologicznych, a doc. dr Władysław Wojewoda przedstawił Go jako mikologa. Pionierską rolę, jaką odegrał Raciborski w polskiej paleobotanice omówiła doc. dr Maria Reymanówna. Bibliografię prac Raciborskiego przedstawiła mgr Janina Oleszakowa, a na temat „Eponimy i inne obiekty poświęcone pamięci Mariana Raciborskiego” mówił dr Zbigniew Mirek.

Warto przypomnieć, że w 1912 roku Raciborski zapoczątkował krakowskie „czwartki botaniczne”, które w 1922 roku przekształciły się w posiedzenia Krakowskiego Oddziału PTB odbywające się co tydzień do dnia dzisiejszego.

Paleobotanika była szczególnie ulubioną dziedziną zainteresowania i pracy Raciborskiego, dlatego też na wielu posiedzeniach naukowych w ciągu 1983 r. przypomniano ten aspekt Jego działalności. Badania Raciborskiego nad florą jurajską okolic Krakowa omówiła doc. dr M. Reymanówna na posiedzeniu Krakowskiego Oddziału PTB, na sesji referatowej Polskiego Towarzystwa Geologicznego oraz w Muzeum w Chrzanowie. Na posiedzeniu Sekcji Paleobotanicznej w czasie zjazdu PTB we Wrocławiu wygłoszono referaty o Raciborskim jako o pionierze polskiej paleobotaniki (doc. dr M. Reymanówna) i o śladach Jego pobytu we Wrocławiu (mgr E. Wcisło-Luraniec).

Z okazji Święta Zmarłych w 1983 roku sekretarz Krakowskiego Oddziału PTB

złożył kwiaty na grobie Mariana Raciborskiego na cmentarzu w Zakopanem w imieniu Oddziału oraz Sekcji Paleobotanicznej PTB.

Związki Raciborskiego z regionem tatrzańskim przypomniano również podczas VIII Konferencji Paleontologów zorganizowanej w Zakopanem w dniach 8—10 czerwca 1984 r. przez Sekcję Paleontologiczną Polskiego Towarzystwa Geologicznego, Instytut Nauk Geologicznych UJ oraz Komisję Paleontologii przy Komitecie Nauk Geologicznych PAN. Tematem tej Konferencji była „Paleontologia Mezozoiku Tatr”, a jeden z wygłoszonych referatów przypominał aktualną do dzisiaj pracę Raciborskiego „Flora retycka w Tatrach”. Uczestnicy tej konferencji zwiedzili także wystawę w Muzeum Tatrzańskim w Zakopanem, na której jeden z działów był poświęcony działalności Raciborskiego w Tatrach. W godzinach popołudniowych delegacje Sekcji Paleobotanicznej PTB oraz Sekcji Paleontologicznej PTG złożyły wiązanki kwiatów na grobie Raciborskiego.

Profesor Marian Raciborski zmarł w Zakopanem w nocy z 24 na 25 marca 1917 roku i został pochowany na cmentarzu przy ul. Nowotarskiej. W 1963 r. w 100-lecie urodzin, z inicjatywy Jego ucznia profesora Władysława Szafera, prochy Raciborskiego przeniesiono na cmentarz zasłużonych gdzie znajdują się do dzisiaj.

Elżbieta Wcisło-Luraniec